شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتۇنۇم رايۇنى چاقىلىق ناھىيىلىك خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ جىنايى ئىشلار ھۆكۈمنامىسى

(2018) ش2824 ج د 121 ـ نۇمۇرلۇق

ئەيىپلىگۈچى ئورگان چاقىلىق ناھىيىلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسى . جاۋاپكا جاۋاپكا ئۇيخۇر، ئۇيخۇر،

، شىنجاڭ قاراقاش ناھىيىسىدىن، باشلانغۇچ مەكتەپ مەدىنىيەت سەۋىيىسىگە ئىگە، نۇپۇسى تۇرۇشلۇق ئۇرۇن: شىنجاڭ قاراقاش ناھىيە قارىقاش بازىرى قىرتىمچى كەنتى 3_گۇرۇپپا 25_نۇمۇرلۇق ئۆرىدە ئولتۇرۇشلۇق، ئىلگىرى جازالاتمىغان بارتىيە ئەزاسى . توپلىشىپ جەمىيەت تەرتىۋىنى قالايمىغانلاشتۇرۇش دىلوسىدا گۇمانلىق بولغانلىق ئۇچۈن 2017_يىلى 8 _ئايىنىڭ گىگۇنى چاقىلىق ناھىيلىك ج خ ئىدارىسى تەرپىدىن جىنايى ئىشلار بۇيىچە توختۇتۇپ قۇيۇلغان .2017_يىلى 9_ئاينىڭ 29_كۈنى تىرورلۇق ئەسەبىيلىكنى تەرغىپ قىلىش جىنايىتى بىلەن چاقىلىق ناھىيلىك خەلق تەپتىش مەھكىسىنىڭ تەستىقى بىلەن قانۇن بويىچە قولغا ئېلىنغان ھازىر چاقىلىق ناھىيلىك خەلق تەپتىش مەھكىسىنىڭ تەستىقى بىلەن قانۇن بويىچە قولغا ئېلىنغان ھازىر چاقىلىق ناھىيلىك قاماقتا.

ئاقلىغۇچىسى ئادۇۋكاتلار ئىش بىجىرىش ئورننىڭ ئادۇۋكاتى .

چاقىلىق ناھىيىلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جاۋاپكار سادىر قىلدى دەپ ئۆچمەنلىك، مىللى كەمسىتىشكە قۇتراتقۇلۇق قىلىش جىنايىتى سادىر قىلدى دەپ 2018 ــيىلى 132 ــئاينىڭ 30 ــكۈنى چ ت ج ئەيىپلەش(2018) 132 ـ نۇمۇرلۇق ئەيىپلەشنامىسى ئارقىلىق مەھكىمىمىزگە ئەيىپلىگەن. مەھكىمىمىز بۇ دىلونى قۇبۇل قىلغاندىن كىپىن 2018 ــيىلى 6 ـ ئاينىڭ 10 ــكۈنى قانۇن بويىچە سوتچىلاردىن كېگەشمە سوت ئۇيۇشتۇرۇپ ئادەتتىكى سوت تەرتپىدە ئۇچۇق سوت قىلىپ قاراپ چىقتى ، چاقىلىق ناھىيىلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ تەپتىشى پاتىگۇل تۇمۇر سوتقا چىقىپ ئەيىلپەشنى قوللىدى. جاۋاپكار سوتقا چىقىپ ئەيىلپەشنى قوللىدى. جاۋاپكار سوتقا قاتناشتى .ھازىر بۇ دىلو سوت قىلىپ تاماملاندى .

چاقىلىق ناھىيىلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسى:« جاۋاپكار 2016ـدۆلەت 2016ـدۆلەت تاشبولى ئەتراپىدىكى شېخىل زاۋۇتىدا ئىشلەش جەريانىدا ،ئىش مەيدانىدىكى بىرگە

ۋاقىتلىق ئولتۇرىۋاتقان كىگىز ئۆيدىكى ياتاقتا بىرگە ئىشلەيدىغان

نسەت گەپ قىلماڭلار ، كۇپۇر بۇلۇپ كىتىسىلەر ،دىنىڭلار بۇلغۇنىدۇ ، باماز ئۇقىماي بۇنداق نەرسىلەرنى كۆرسەڭلار قىرىق كۇنگىچە دىلىڭلار پاكىزلانمايدۇ ،ناماز ئۇقۇماي تاماق يىسەڭ كۇپۇر بۇلۇپ كىتىسەن ، ناماز ئۆتىمىسەڭ دوزاققا كىرىسەن ، خۇدا سىنى كەچۇرمەيدۇ ،ناماز ئۇقۇمايدىغانلارنىڭ ھەممىسى خىتتاي ــكاپىر دىگەن ھەمدە ناماز ئۇقۇمايدىغان ئايالنىڭ قۇلىدا تاماق يىسەڭ ھارام ، تاماكا چىكىپ ھاراق ئىچىكەن ئادەمنىڭ ئەتكەن تامىقىنى يىسە ھارام بۇلىدۇ ، بۇنداق تاماقنى يىيىشكە بولمايدۇ دەپ ئادەمنىڭ ئەتكەن تامىقىنى يىسە ھارام بۇلىدۇ ، بۇنداق تاماقنى يىيىشكە بولمايدۇ دەپ دىننى ئەسەبى ئىدىيەنى تەرغىپ قىلغان .جاۋاپكارنىڭ بۇ قىلىمشىدىن مىللى ئۆچمەنلىك، مىللى كەمسىتىشكە قۇتراتقۇلۇق قىلىش جىنايىتى شەكىللىنىدۇ › › دەپ قاراپ قانۇن يۇپىچە جازا ھۇكۇم قىلشنى تەلەپ قىلدى.

جاۋاپكا ئىڭىم ۋە مەدەنىيەت سەۋىيەمنىڭ تۆۋەنلىكىدىن يۇقارقى قىلمىشنى سادىر قىلغانلىقىمدىن تولىمۇ پۇشايمان قىلدىم. سوتتىن مىنى كەڭچىللىك بىلەن بىر تەرەپ قىلىشىنى، ماڭا يەنە بىر قېتىم جىنايىتىمنى تۇنۇپ ئادەم بۇلۇش پۇرسىتى بىرىشنى تۆۋەنچىلىك بىلەن سورايمەن»دەپ ئىقرار قىلدى ھەم ئۇزىنى ئاقلىدى.

جاۋاپكارنىڭ ئاقلىغۇچىسى جاۋاپكارنى ئاقلاپ «جاۋاپكارنىڭ قىلمىشىدىن جاۋاپكارنىڭ ئاقلىغۇچىسى جاۋاپكارنىڭ قىلمىسىنىڭ ئەيىپلەشنامىدە بىكىتىلگەن جىنايەت شەكىللىنىدۇ .تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ جاۋاپكارنىڭ قىلمىشىنىڭ خارەكتىرى ۋە جىنايەت نامىنى بىكىتىشى توغرا بولغان بۇنىڭغا مىنىڭ ۋە جاۋاپكارنىڭ باشقا پىكرى يوق .جاۋاپكارنىڭ مەدەنىيەت سەۋىيىسى تۆۋەن بولغاچقا بىر قىسىم ئەسەبى ئىدىيەنىڭ تەسىرىگە ئۇچراپ يۇقارقى جىنايەتنى سادىر قىلدى ، جاۋاپكار جىنايىتىگە قاتىق پۇشايمان قىلغان ، جاۋاپكار تۇنجى قېتىم جىنايەت ئۆتكۇزگەن . سوتتىن جاۋاپكارنىڭ قىلمىشىغا جازا ئۆلچىگەندە يۇقارقى تەرەپلەرنى ئويلىشىپ كۆرۇپ قانۇندا بەلگىلەنگەن جازا دائىرىسىدە مۇۋاپىق جازا بىرىشنى ئۇمۇت قىلىمەن»دىگەن ئاقلاش پىكىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى.

سوت قىلىپ ئېنىقلىشىمىزچە:جاۋاپكار ئىلىنىڭ ئەتراپىدىكى شېخىل زاۋۇتىدا ئىشلەش ،چاقىلىق ناھىيىسى 36ـ تۇەن 315ـدۆلەت تاشيولى ئەتراپىدىكى شېخىل زاۋۇتىدا ئىشلەش جەريانىدا ،ئىش مەيدانىدىكى بىرگە ۋاقىتلىق ئولتۇر ۋاتقان كىگىز ئۆيدىكى ياتاقتا بىرگە ئىشلەيدىغان ئىشلەيدىغان ،ئىشلەيدىغان ،دىنىڭلار بۇلغۇنىدۇ ،سېرىق مەزمۇندىكى كىنولارنى كۆرمەڭلار ،گۇپۇر بۇلۇپ ئىتىسلەر ،دىنىڭلار بۇلغۇنىدۇ ،ناماز ئۇقىماي بۇنداق نەرسىلەرنى كۆرسەڭلار قىرىق كۇنگىچە دىلىڭلار پاكىزلانمايدۇ ،ناماز

ئۇقۇماي تاماق يىسەڭ كۇپۇر بۇلۇپ كىتىسەن ، ناماز ئۆتىمىسەڭ دوزاققا كىرىسەن ، خۇدا سىنى كەچۇرمەيدۇ ،ناماز ئۇقۇمايدىغانلارنىڭ ھەممىسى خىتتاي ـكاپىر،ناماز ئۇقۇمايدىغان ئايالنىڭ قۇلىدا تاماق يىسەڭ ھارام ، تاماكا چىكىپ ھاراق ئىچكەن ئادەمنىڭ ئەتكەن تامىقىنى يىسە ھارام بۇلىدۇ ، بۇنداق تاماقنى يىيىشكە بولمايدۇ قاتارلىق مەزمۇنلاردىكى مىللى ئۆچمەنلىك ، مىللى كەمسىتىشكە قۇتراتقۇلۇق قىلىدىغان دىنى ئەسەبىيلىك تەرغىپ قىلىنىدىغان دىنى ئەسەبىيلىك تەرغىپ قىلىنىدىغان دىنى ئەسەبىيلىك تەرغىپ قىلىنىدىغان گەپ ـسۆزلەرنى تەشۋىق قىلغانلىقىدەك پاكىتلار تەكشۇرۇپ ئېنىقلاندى

يۇقارقى پاكىتلارنى ئىسپاتلايدىغان دەلىل ـ ئىسپاتلار:

1. چاقىلىق ناھىيلىك ج خ ئىدارىسىنىڭ قۇبۇل قىلغان دىلولارنى تىزىملاش جەدىۋىلى بۇلۇپ ،بۇ ئىسپاتلىق 12017-يىلى 8-ئاينىڭ 8-كۈنى چاقىلىق ناھىيلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىسى دۆلەت بىخەتەرلىكنى قوغداش چوڭ ئەترىتى خىزمەت جەرياندا جاۋاپكار سىسىدارور گۇمانلىق ئىكەنلىكنى بايقاپ تەكشۈرۈش ئارقىلىق بۇ دىلونىڭ پاش قىلىنغانلىق باكىتنى ئىسپاتلايدۇ.

2. گۇۋائىچى ئالىرنىڭ گۇۋالىغى بۇلۇپ، بۇ ئىسپاتلىق جاۋاپكار 2016 دۆلەت تاشيولى 36 تۇەن 315 دۆلەت تاشيولى ئالىن ئال

چاقىلىق ناھىيە تەۋەسىدىكى شېغىل زاۋۇتىدا ئىشلەش جەريانىدا ، كىگىز ئۆيدە بىرگە يېتىپ ئىشلەۋاتقان كىسەڭ كۇپۇر بۇلۇپ قاتارلىقلارغا ناماز ئۆتىمەي تاماق يىسەڭ كۇپۇر بۇلۇپ كىتىسەن ، دوزاققا كىرىسەن ،ناماز ئۆتىمەيدىغانلارنىڭ ھەممىسى خىتاي ـ كاپىر ، ناماز ئۇقۇمايدىغان ئايالنىڭ قولىدا ئەتكەن تاماقنى يىسەڭ ھارام بۇلىدۇ قاتارلىق مەزمۇندىكى دىنى ئەسەبىي ئىدىيە تەرغىپ قىلىنىدىغان گەپ سۆزلەرنى قىلغانلىقىدەك پاكىتنى ئىسپاتلايدۇ .

3. جاۋاپكار كىسپاتلىق ئىقرار بۇلۇپ ، بۇ ئىسپاتلىق جاۋاپكار كار كىلىقىدى ئىقرار قىلغانلىقىنى ئىقرار قىلغانلىقىنى ئىسپاتلايدۇ .

4. جاۋاپكارنىڭ نۇپۇس ئىسپاتى بۇلۇپ، بۇ ئىسپاتلىق جاۋاپكار

تۇغۇلغانلىقى، جىنايەت سادىر قىلغاندا جىنايى جاۋاپكارلىق يېشىغا توشقانلىقىدەك پاكىتنى ئىسپاتلايدۇ.

يۇقارقى دەلىل_ئىسپاتلارنىڭ تەكشۈرلۈپ توپلىنىشى قانۇنلۇق، مەزمۇنى ئوبىكتىپ ۋە ھەقىقى ھەمدە سوتتىكى تەكشۈرۈش ،يۈزلەشتۈرۈشتىن ئۆتكۈزۈلۈپ ئىسپاتلىق كۈچى بىكىتىلگەن ،شۇڭا جاۋاپكارغا جىنايەت بىكىتىپ جازا ئۆلچىشنىڭ ئاساسى بولالايدۇ . مەھكىمىز مۇنداق قارايدۇ: جاۋاپكار

قاتارلىق دىنى ئەسەبىيلىك تەرغىپ قىلىنىدىغان ۋە مىللى ئۆچمەنلىك، مىللى كەمسىتىشكە قۇتراتقۇلۇق قىلىش مەزمۇنىدىكى گەپ-سۆزلەرنى تەشۋىق قىلغان قىلمىشىدىن مىللى ئۆچمەنلىك، مىللى كەمسىتىشكە قۇتراتقۇلۇق قىلىش جىنايىتى شەكىللىنىدۇ. جاۋاپكارنىڭ جىنايى قىلىمشىنىڭ پاكىتى ئېنىق، دەلىل ئېسپاتى تۇلۇق، تەپتىش مەھكىمسنىڭ دىلونىڭ خاراكتىرىنى بىكتىپ قانۇن ماددىسىنى تەدبىقلىشى توغرا بولغان. جاۋاپكارنىڭ قىلىمشىنىڭ خاراكتىرى ئېغىر، ئىجتىمائى خەۋپى چوڭ ،قانۇن بۇيىچە جازالاش كىرەك. شۇڭا ‹ ‹جۇڭخۇا خاراكتىرى ئېغىر، ئىجتىمائى خەۋپى چوڭ ،قانۇن بۇيىچە جازالاش كىرەك. شۇڭا ‹ ‹جۇڭخۇا جۇمھۇرىيىتى ئىشلار قانۇنى) ، نىڭ جۇمھۇرىيىتى جىنايى ئىشلار قانۇنىدىكىچە ھۆكۈم

قىلىندى: جاۋابكار قىلىش جىنايىتى ئۆتكۈزگىغلىكى ئۈچۈن مۇددەتلىك ئون يىللىق قاماق جازاسى بىرىش، قىلىش جىنايىتى ئۆتكۈزگىغلىكى ئۈچۈن مۇددەتلىك ئون يىللىق قاماق جازاسى بىرىش،

قۇشۇمچە سىياسى ھۇقۇقىدىن بەش يىل مەھرۇم قىلىش ھۈكۈم قىلىندى.

قوسومچە سىيىسى ھوكۇم ئىجرا قىلىنغان كۈندىن باشلاپ ھىساپلىنىدۇ. ھۈكۈم ئىجرا جازا مۇددىتى ھۈكۈم ئىجرا قىلىنغان كۈندىن باشلاپ ھىساپلىنىدۇ. ھۈكۈم ئىجرا قىلىنىشتىن ئىلگىرى قاماپ تۇرۇلغان بولسا ،قاماپ تۇرۇلغان ۋاقىتنىڭ بىر كۇنى جازا مۇددىتى: 2017_يىلى مۇددىتىنىڭ بىر كۈنىگە سۇندۇرۇپ ھىساپلىنىدۇ.جاۋاپكارنىڭ جازا مۇددىتى: 2027_يىلى 8_ئاينىڭ 8_كۈنىگىچە بۇلىدۇ. (سىياسى مەھرۇم قىلىش جازاسى جازا ئىجرا قىلىنىپ بولغاندىن باشلاپ ھىساپلىنىدۇ).

بۇ ھۆكۈمگە قايىل بولمىسا، ھۆكۈمنامىنى تاپشۇرۇپ ئالغان كۈننىڭ ئەتىسىدىن باشلاپ بۇ ھۆكۈمگە قايىل بولمىسا، ھۆكۈمنامىنى تاپشۇرۇپ ئالغان كۈننىڭ ئەتىسىدىن باشلاپ 10كۈن ئىچىدە مەھكىمىمىز ئارقىلىق ياكى بىۋاستە بايىنغولىن مۇڭغۇل ئاپتۇنۇم ئوبلاستلىق ئەرىز بەرسە بۇلىدۇ . يازما نارازىلىق ئەرىز بەرسە ئۇچۈرۈلمىسىدىن 3 نۇسخا بەرگەندە ئەرىز خەتنىڭ ئەسلى نۇسخىسدىن بىر نۇسخا كۈچۈرۈلمىسىدىن 3 نۇسخا تاپشۇرۇشى كىرەڭ .

باش سوتچى ئەركىن غۇجىمىر سوتچى پاتىگۇل رۇزى سوتچى نۇرۇزگۇل بارات 2018 ـيىلى 6_ئاينىڭ 12_كۈنى

پۇتۈكچى راھىلە قۇربان